

успішності шлюбу. Тому, ми продовжимо наше дослідження і більш детально розкриємо сформований у курсантів образ майбутньої дружини/чоловіка.

Одержано 25.04.2019

УДК 159.922.7

Дарина Олександрівна ШУТКО,

курсант групи Ф3-209 ХНУВС

Науковий керівник: кандидат психологічних наук, доцент Харченко С. В.

ВІКОВІ ОСОБЛИВОСТІ ДОПИТУ НЕПОВНОЛІТНІХ

Процес розслідування за участю неповнолітнього підозрюваного, обвинуваченого, потерпілого або свідка особливо складний і вимагає спеціальних знань в галузі педагогіки, дитячої психології. Допит неповнолітніх має певну специфіку, обумовлену особливостями формування дитячої психіки. Загальні правила допиту неповнолітнього свідка (потерпілого) викладені в ст. 191, 280 КПК, ст. 176, 179 ЦПК; неповнолітнього підозрюваного, обвинуваченого – у ст. 425 КПК.

Вік, починаючи з якого неповнолітній може виступати на допиті як свідок або потерпілий, у кримінально-процесуальному законодавстві не визначено. Відомі приклади, коли діти віком 3–5 років повідомляли на допиті дані, які сприяли встановленню об'єктивної істини у справі. Разом з тим, дітей рекомендується допитувати тільки у крайніх випадках, щоб уникнути негативного впливу на їх психіку.

Зазначимо, що уміння будувати самостійний розповідь з'являється у дітей близько п'яти років. У цьому віці дитині легше що-небудь впізнати, ніж відтворити це самостійно. Діти цього віку погано розуміють причини подій, сприймають їх фрагментарно, доповнюють розповідь вигадками.

Діти дошкільного віку кмітливі, їх сприйняттю притаманна деталізація, при відтворенні події, що спостерігали, вони можуть зазначити факти, які дорослі не помітили. Але в цьому віці діти не мають достатньої здатності до послідовного логічного мислення й можуть давати лише нескладні відповіді на зрозумілі їм запитання.

Для дітей дошкільного і молодшого шкільного віку характерними є наявність підвищеного навіювання та схильність фантазувати. Ці особливості необхідно враховувати у процесі допиту та при оцінці показань.

Підліткам притаманні імпульсивність, швидка зміна настрою, негативізм, тому вони можуть відмовитися від повідомлення необхідної слідчому інформації. Вважається, що по досягненню 14-річного віку особі стає очевидно суспільна небезпека таких злочинів, як вбивство, навмисне заподіяння тяжкого або середньої тяжкості шкоди здоров'ю, насильницькі дії сексуального характеру, розбій тощо. З цього віку неповнолітній, який скоїв злочин, підлягає притягненню до кримінальної відповідальності.

Перед допитом свідки, які не досягли 16 років, не попереджаються про відповідальність за відмову від дачі показань і за дачу завідомо неправдивих показань. Їм просто роз'яснюється обов'язок правдиво розповісти все відоме по справі. Допити осіб, які досягли 16–17-річного віку, можливо та доцільно проводити в основному із застосуванням тих же самих тактичних прийомів, які рекомендуються при допиті дорослих.

Незалежно від процесуальної ролі неповнолітнього – свідок, потерпілий, підозрюваний або обвинувачений (підсудний) – необхідно пам'ятати, що поведінка дитини під час допиту багато в чому буде визначатися, в першу чергу, віковими, інтелектуальними, психічними особливостями розвитку. Важливо створити доброзичливу обстановку, передбачити обов'язкову активну участь педагога або психолога в ході попереднього та судового слідства.

Одержано 22.04.2019

**НАУКОВИЙ ГУРТОК
КАФЕДРИ СОЦІОЛОГІЇ ТА ПСИХОЛОГІЇ
ФАКУЛЬТЕТУ № 6**

УДК 159.9:351.74

Анна Олександрівна АГУРЕЄВА,

студентка групи Ф6-ПСдср-15-2 ХНУВС

Науковий керівник: кандидат психологічних наук Пономаренко Я. С.

**ЗАПОБІГАННЯ ВИНИКНЕННЮ ПРОФЕСІЙНОЇ ДЕФОРМАЦІЇ
ОСОБОВОГО СКЛАДУ ПОЛІЦІЇ**

Діяльність сучасного поліцейського безпосередньо спрямована на захист громадян, їх прав і свобод, охорону громадського порядку і громадської безпеки, профілактику злочинів і боротьбу з правопорушеннями. Специфіка службової діяльності має суттєвий вплив на психіку і особистісні властивості поліцейських, підвищуючи ймовірність розвитку у них ознак професійної деформації. Важливим фактором профілактики розвитку несприятливих особистісних якостей поліцейських, їх професійного та емоційного вигорання, формального ставлення до виконання службової діяльності стає психологічна робота з особовим складом поліції.

Так, Т. Г. Татідінова та Н. Ю. Галкіна вважають, що професійна деформація є неминучою складовою професійної діяльності поліцейських, її розвиток включає три рівні. Авторки говорять, що на початковому рівні професійна деформація ще не виражена яскраво; на середньому відбуваються певні кількісно-якісні зміни індивідуально-особистісних особливостей; на глибинному рівні спостерігається загострення і розвиток соціально-негативних рис особистості